

De heer A. Wiering
De Gracht 25
1684 NR ZWAAGDIJK

Per e-mail: awiering@gmail.com

Wageningen, 12 juni 2014

Kenmerk : 12135/ae_1/ 41/cd
Dossier : Wiering / gemeente Medemblik

Geachte heer Wiering,

Sinds 2004 bent u eigenaar van een perceel landbouwgrond aan de Zwaagdijk 212 in Zwaagdijk. U wilt dit perceel omvormen tot een landgoed in de zin van de Natuurschoonwet 1928. Ook wilt u op het perceel een landhuis van allure bouwen. Dit laatste stuit op bezwaren van de gemeente, omdat volgens de gemeente met de bouw niet voldaan wordt aan de Wet geurhinder en veehouderij. Immers, op korte afstand van de gewenste woningbouwlocatie staat een paardenhouderij met circa 15 paarden. Volgens de tekening die u mij toestuurde, is de afstand van het bouwblok van de gewenste woning tot de grens van de paardenstal 37,5 meter.

U heeft mij, als juridisch deskundige op het gebied van de Wet veehouderij en geurhinder, gevraagd een notitie op te stellen waarin ik inga op de juridische aspecten van de aanvaardbaarheid van geur(hinder) door de paardenhouderij nabij de door u gewenste woning. Daartoe zal ik eerst ingaan op het juridisch kader van afstandsnormen voor paardenhouderijen en vervolgens specifiek op uw situatie.

Wettelijk kader

De Wet geurhinder en veehouderij geeft het wettelijk kader voor geurhinder vanwege tot de veehouderij behorende dierenverblijven. Een veehouderij kan alleen een omgevingsvergunning milieu (milieuvergunning) krijgen voor het oprichten/veranderen van een veehouderij, wanneer de geurbelasting de wettelijke norm niet overschrijdt. Als een bedrijf valt onder het Activiteitenbesluit Wet milieubeheer, volgen de normen uit het Activiteitenbesluit. Deze zijn hetzelfde als de Wet milieubeheer. Zo worden burgers beschermd tegen onrechtmatige geurhinder.

Agro Business Park 3
Postbus 150
6700 AD Wageningen
t (0317) 42 53 00
f (0317) 42 19 22
e wag@aens.nl

www.aens.nl

advocaten
mr J.H. van Vliet
mr J.W. van der Linde
mr B. Nijman
mr P.H.N. van Spanje
mw mr F.C. Hilderink
(vFAS advocaat-scheidingsmediator)
mw mr ir W. de Jongh
(NMI registermediator)
mw mr ir J.M.M. Kroon
mw mr M. Verkuijl-Boessenkool
mr M.J.H. van Baalen

Alle diensten en/of werkzaamheden worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht met A&S Advocaten B.V. te Wageningen (handelsregister nr. 09 07 01 36, BTW nr. NL.0087.30.660.B01). Daarop zijn algemene voorwaarden van toepassing die zijn gedeponeerd bij de K.v.K. te Arnhem. Deze zijn in te zien op de website. Daarin wordt onder meer de aansprakelijkheid beperkt tot het bedrag waarop de afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het eigen risico onder die verzekering.

Voor het bepalen van de afstand die moet worden aangehouden, maakt de wetgever onderscheid in dieren waarvoor bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld en categorieën dieren waarvoor deze norm niet geldt. Wanneer geen geuremissiefactor is vastgesteld, bedraagt de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object: 1) tenminste 100 meter, wanneer het geurgevoelig object binnen de bebouwde kom is gelegen en 2) tenminste 50 meter wanneer het geurgevoelig object buiten de bebouwde kom is gelegen. Deze geurbelasting wordt bepaald op de dichtstbijzijnde buitenzijde van een geurgevoelig object, gerekend vanaf het geometrisch gemiddelde van de emissiepunten. Het geometrisch gemiddelde van de emissiepunten wordt aangemerkt als punt waar de geur uit het dierenverblijf treedt of wordt gebracht. De wet noch de regeling maakt hierin onderscheid naar diercategorieën met of zonder geuremissiefactor.

In de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) (artikel 2, lid 1), is bepaald dat de geurbelasting vanwege een individuele veehouderij wordt berekend met inachtneming van het verspreidingsmodel 'V-stacks vergunning 2010'. Voor het gebruik van het verspreidingsmodel heeft is een handleiding opgesteld die is uitgegeven door het ministerie. Voor de berekening van de geurbelasting moeten in het programma variabelen als geuremissie (aantal dieren maal per diersoort vastgestelde geurfactor), de ligging, grootte, hoogte en aantal emissiepunten (ventilatoren), uittreesnelheid van de geur en stalsysteem worden ingevoerd. Met betrekking tot de ligging van de emissiepunten worden niet alle feitelijk aanwezige emissiepunten als afzonderlijke bronnen ingevoerd. De algemene regel is om per stal één bron in te voeren. Op grond van artikel 2, lid, 2 van de Rgv wordt het geometrisch gemiddelde van de emissiepunten aangemerkt als punt waar de geur uit het dierenverblijf treedt of wordt gebracht. Uit artikel 2, lid 3, van de Rgv volgt verder dat voor de berekening van de geurbelasting wordt uitgegaan van de dichtstbijzijnde buitenzijde van het geurgevoelig object, gerekend vanaf het geometrisch gemiddelde van de emissiepunten (rb Roermond 11 juni 2011, ECLI:NL:RBROE:2011:BR1211).

Daarnaast geldt dat de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object tenminste 25 meter bedraagt, indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

De Wgv werkt niet alleen ter bescherming van burgers, maar ook voor veehouders. Veel veehouders willen voorkomen dat, door plaatsing van een geurgevoelig object (bijvoorbeeld woning) binnen hun bestaande of gewenste stankcirkel, zij hun bedrijf niet meer kunnen uitbreiden.

Zij willen voorkomen dat zij op slot zitten. Dit heet de omgekeerde werking van de Wet geurhinder en veehouderij. Voor het bepalen van de afstand wordt in principe de grens van het bouwvlak van de veehouder aangehouden. Deze kan op de grens van de bestaande bebouwing worden gesteld, wanneer verdere bebouwing is uitgesloten.

Toelaatbaarheid activiteiten binnen geurcirkel

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, mocht binnen een geurcirkel geen geurgevoelig object worden toegelaten. Alleen dan was een aangenaam woon- en leefklimaat gegarandeerd. Inmiddels heeft de Afdeling haar standpunt inzake de omgekeerde werking verlaten. De geurcontour is niet langer een keiharde grens. Het feit dat een geurnorm wordt overschreden (geurgevoelig object binnen geurcontour), brengt niet met zich dat sprake is van een onaanvaardbaar leefklimaat (ABRS 7 oktober 2009, nummer 200900801/1/R3). Dit geldt ook andersom. Het feit dat een geurnorm niet wordt overschreden, betekent niet dat geen sprake is van een aanvaardbaar leefklimaat (ABRS 6 januari 2010, zaaknummer 200807852/1/R2 en 200900801/1/R3).

Volgens het huidige standpunt van de Afdeling is dus niet langer de geldende geurnorm bepalend of doorslaggevend. Het gaat erom of er een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten heeft een handreiking 'bedrijven en milieusanering' uitgegeven, hierna: 'de VNG-brochure'. In deze brochure zijn bedrijfstypen ingedeeld in milieucategorieën, die samenhangen met een indicatief aan te houden afstand ten opzichte van een milieugevoelige bestemming, vanwege de mogelijke hinder van de milieufactoren geur, stof, gevaar en geluid. In de bedrijvenlijst van de VNG-brochure is voor maneges, evenals voor paardenfokkerijen, in verband met het aspect geur een afstand van 50 meter en in verband met de aspecten geluid en stof een afstand van 30 meter tot de woningen in een rustige woonwijk aanbevolen. In de VNG-brochure wordt voorts opgemerkt dat de afstand met betrekking tot het aspect geur kan worden verlaagd tot 30 meter wanneer het gaat om het omgevingstype 'landelijk gebied met woningen'. Verder staat in de VNG-brochure vermeld dat de afstand in principe geldt tussen enerzijds de perceelsgrens van het bedrijf en anderzijds de gevel van een woning.

Toepassing situatie Zwaagdijk 212, Zwaagdijk

Volgens de tekening die u mij toestuurde, is de afstand van het bouwblok van de gewenste woning tot de zijgevel van de paardenstal aan de Zwaagdijk 214 circa 37,5 meter. Voor het berekenen van de afstand tussen de paardenstal en de te bouwen woning moet echter worden uitgegaan van het geometrisch gemiddelde van de stal tot de dichtstbijzijnde buitenzijde van de woning. Het geometrisch gemiddelde ligt waarschijnlijk ergens in het midden van de stal.

Wanneer vanuit het geometrisch gemiddelde nog geen sprake is van een afstand van 50 meter, zou dit technisch verholpen kunnen worden door het emissiepunt van de paardenstal zodanig te verplaatsen dat de afstand van het emissiepunt tot de zijkant van de geplande woning (minimaal) 50 meter bedraagt. Om dit te realiseren zouden (enkele/) de zijkanten van de paardenstal gesloten moeten worden en zal de lucht in de paardenstal afgezogen moeten worden en op een minimale afstand van 50 meter van de woning naar buiten moeten kunnen.

De vraag is of dit noodzakelijk is om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te realiseren in de gewenste woning. Immers, uit de jurisprudentie van de Afdeling blijkt dat, ook wanneer de afstand van het emissiepunt tot de gewenste woning kleiner is dan de norm uit de Wgv, sprake kan zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Het is denkbaar dat geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat wanneer de afstand kleiner is dan 50 meter wanneer een veehouder bijvoorbeeld 200 koeien (waarvoor ook geen geuremissiefactor is vastgesteld) zou houden. In uw situatie houdt de buurvrouw slechts circa 15 paarden. In een eerdere, zeer vergelijkbare situatie, achtte de Afdeling bestuursrechtspraak het oordeel van Gedeputeerde Staten van Groningen aanvaardbaar dat voor een paardenfokkerij annex paardenpension bij een afstand van 30 meter sprake was van een aangenaam woon- en leefklimaat. Gedeputeerde Staten achtten, nu de lintbebouwing ter plaatse kon worden beschouwd als een gemengd gebied met zowel agrarische bedrijven als woningen, een zoneringsgrens van 30 meter, gerekend vanaf de voorgevel van de omliggende woningen tot aan de bestemmingsgrens acceptabel (ABRS 29 juli 2009, nummer 200805803/1/R2).

Conclusie

Op basis van de voorliggende wettelijke regels en jurisprudentie meen ik dat de geurhinder uit de paardenhouderij aan de Zwaagdijk 214 juridisch zeker geen bezwaar hoeft te zijn voor de bouw van een woning, wanneer het emissiepunt wordt gebracht naar een afstand van 50 meter van de zijgevel van de woning. Ook wanneer dit emissiepunt niet wordt verplaatst, meen ik dat de bouw van de woning wat betreft aangenaam woon- en leefklimaat juridisch aanvaardbaar is. De te verlenen omgevingsvergunning voor de bouw van de woning zal naar mijn mening zeker wat betreft geur standhouden in een eventuele juridische procedure.

Indien u naar aanleiding van het voorgaande nog vragen heeft, of een nadere toelichting wenst, kunt u mij natuurlijk altijd bellen of schrijven.

Met vriendelijke groet,

J.M.M. Kroon